

NOVI ROD

9

ZVEZA

1924·V·LETNIK·1925

Novi Rod

izhaja prve dni vsakega šolskega meseca in stane na leto 10 L.
Posamezne številke so po 1 L. — V inozemstvo 12 L. — Izdaja
„Zveza slovanskih učiteljskih društev“ v Trstu.

Vsebina :

PRIJEZDIL JE SVETI JURIJ	Stran 133
Iosip Ribičič: MEFISTOV IZUM, III. dej.	134
Ivan Zorec: PIŠČEK	137
Janko Samec: SOLNCE	140
ODKOD JE KAVČUK	141
Tone Seliskar: V MLINU	142
France Bevk: POLŽ	143
P. L.: ZAKAJ IMA ZAJČEK TAKO DOLGE UHLJE	145
Fran Žgur: URE	145
ZRNA	146
KOTIČKARIJEM	148

Urednik: Pahor Jože, Trst, ul. Udine, 35. III. — Uprava: Novi rod,
S. Giovanni - Trieste (Casella postale.) — Uprava za Jugoslavijo:
Marija Kmetova, Ljubljana, Bleiweisova cesta 21.
Tiska Tiskarna „Edinosti“ v Trstu.

LETO V.

V TRSTU, junija 1925.

ŠT. 9.

Prijezdil je sveti Jurij in drevje je ozelenelo: topola ob cesti, lipa pri cerkvi, urba ob potoku, brest in hrast na širokem polju.

Le črni bor na griču ni čakal svetega Jurija, že davno je bil zbujen, vso zimo je zelenel. Ko je jesen objela gozd in mu okradla listje, je ostal bor sam na svojem skalnem vrhu in se ni podal. Ko je prišla zima in so drevesa ječala kakor bedni starci, je bor šumel in se bil z vetrovi in ni obupal. Otresal je sneg s svojih vrhov in zelenel sredi zametov. In ko bo prišlo poletje in bo drugo drevje povесilo veje pod težo solnčnega ognja, bo bor svež in lep in močan.

Kakor črni bor na griču rastite, dečki!

Črnemu boru ni treba vrta; perišče zemlje vrh skale mu zadošča, da vanjo zakoplje svoje noge. Ko so ga prvič prinesli v ono puščobo, ni vedel, ali bo pričakal naslednjega jutra. Ostal je živ. Kjer drugi umirajo, tam on kljubuje, kjer drugi sahnejo žeje, vztraja s kapljicami, ki jih je našel sredi skale. Črni bor ne potrebuje roke, ki bi ga držala kvišku; sam stoji in ne išče zavetja pred nevihtami. Leto in dan stoji v vročini in mrazu in vedno enako opravljen. Ko se drugi odevajo v pražnje, ko se ogrinjajo s cvetjem in vonjem, stoji med njimi skromen in živi s tem, kar mu dajo skalnata tla, njegovo borno bivališče.

Zato pa ima v sebi lepoto, ki je drugi nimajo. Kamor pride, tam živi. Drugi padajo, slabiči, njega, močnega, ne požge poletje in ne zadavi mraz. Upira se in se bije, silam se ne ukloni. Junak je, ker je zrasel na skali in ne na vrtu, sam, kakor so ga tam izročili trdim varuhom: peščeni zemlji, ledenim sapam in ognjenim zubljem.

Kakor črni bor na griču rastite, dečki, da boste sveži in močni in večno lepi!

Josip Ribičič:

Mefistov izum.

Mladinska igra v treh dejanjih po Tolstojevem motivu.

TRETJE DEJANJE.

Osebe prvega dejanja, PERO ter BARA.

V prestolni dvorani pekla, leto dni pozneje.

VRAGI (*skačejo okoli odprtine, mahajo s sulicami in pojo*):

Hohej, — hohej	se derejo, cmerijo,	bo večno tako!
pekél se ogrej!	večnost merijo;	Hohej, hohej,
Hojla, hojle	vpijo hudo!	pekel se ogrej!
duše goré,	Vedo, vedo:	

DUŠE (*nevidne, spremljajo pesem vragom žalostno in enakomerno*): Joj, prejoj.

1. VRAG (*od leve zadaj, zapoka z dolgim bičem*):

Dovolj! Ali ste ob pamet? Po vratih pekla zbijajo nove duše, mudi se jim na gorko, v trumah stoje pred vrati, vi pa plešete tu, ko da ne bi bilo dela na vseh koncih in krajih! Lucifer že mrši obrvi. Vsak čas bo tu!

2. VRAG (*iz vrste pojočih*): Ne jezi se, prijateljček! Obhajali smo veliko slavlje. Tale del pekla smo pravkar napolnili — niti miš ne gre več noter. (*Pogleda v odprtino*): Le glej, kako se grešniki zvijajo, grizejo eden drugega, kolnejo in škripajo z zobmi.

VRAGI (*poženejo in gledajo v odprtino*).

3. VRAG: Tista starka, ki je prišla pred letom dni med nas, je najbolj zabavna. Vsako dušo, ki pride v njeno bližino, popraska, ali jo polije z žarečim oljem, ali vščipne z žarečimi kleščami.

4. VRAG: Pa vedno nekaj išče!

1. VRAG (*vpije v odprtino*). Hej, stara grešna duša ciganska — pridi bliže. BARA (*se pokaže sredi odprtine, je usa skuštrana in oči ji žare od zlobe*):

Kaj pa je? Ali je že tu? Po vsem peklu ga iščem, ne najdem ga.

1. VRAG: Koga iščeš?

BARA: Cigana Pero iščem, tistega, ki me je umoril s pijačo! Dajte mi ga, gospodine, dajte, srečo vam prinese, če mi ga daste.

VRAGI: Haha — — srečo prinese.

1. VRAG: Pa kaj boš s ciganom Perom?

BARA: Česala ga bom s tem le glavnikom (*pokaže skrčene krempljaste prste*), božala ga z žarečimi kleščami, umivala z vrelim oljem.

1. VRAG: No in kaj potem?

BARA: Nič več: on bo jokcal, jaz se mu bom smejala, tako bo obema krajši čas!

VRAGI: Haha — —

5. VRAG (*prestrašeno*): Ministra gresta!

1. VRAG (*zamahne z bičem proti Bari*): Ajdi, stara!

VRAGI (*suvaajo vanjo s sulicami*): Ajdi, ajdi!

BARA (*izgine.*)

1. VRAG (*ministroma*): Pokorno javljam: ta del pekla je poln, prepōln.

Niti miš ne gre več vanj, duše se vale ena čez drugo, ena sama strnjena kepa trpečih duš!

SATAN: Že dobro! Idite! Zunaj vas čaka delo!

1. VRAG (*zavihti bič nad vrage*): Ajdimo!

VRAGI: Na delo (*odidejo skozi ozadje, držeč sulice pred se.*)

DUŠE (*v odprtini mrmrajoče in komaj slišno pojo svojo pesem.*)

SATAN in ZLODEJ (*stojita ob odprtini in gledata vanjo.*)

SATAN: Poln! Mefisto je držal besedo!

ZLODEJ: Sedaj se pa le pripravi, Satan! To se bo norčeval iz tebe, ko pride!

SATAN: Kaj? Iz mene? Kaj me nisi ti venomer drezal in priganjal, naj ga dražim? Pa ko ga nisem hotel, ali ga nisi sam začel?

ZLODEJ: Jaz? Jaz Mefista dražil? Njega, ki sem ga vedno tako spoštoval? Še besedice nisem dejal!

SATAN: Tako? Kdo pa je hujskal Luciferja zoper Mefista, kaj?

ZLODEJ: No, kdo? Ti vendar, ti! In samo ti! Jaz sem bil tih ves čas!

SATAN: Ti tih? Lažnjivec! Jaz sem bil tih, pa ne ti! Hujskal si in prepiral si se, pa mene ščipal, naj še jaz začnem, pa nisem hotel!

ZLODEJ: Jaz tebe? Ti mene, ti, budalo neumno!

SATAN (*grozi s pestjo*): Reci še enkrat, če se upaš!

ZLODEJ: Stokrat če hočeš! Budalo, teslo, glupec, kurja polt, zajčja kri...

(*Gre proti Satanu z dvignjeno pestjo*)

LUCIFER (*se prikaže ob prestolu, zamahne z roko*): Mir!

SATAN in ZLODEJ (*stečeta po stopnicah, se postavita desno in levo od Luciferja ter zatrobita s trobiloma, ki sta bili naslonjeni ob prestol.*)

VRAGI (*se zberejo, se postavijo v vrsto kakor v prvem dejanju ter se trikrat globoko priklonijo.*)

LUCIFER (*vstane*): Hlapci pekla! Naše kraljestvo je spet vzcvetelo v svojem starem sijaju. Ni dolgo tega, komaj leto dni je minilo, ko smo gledali z žalostjo v srcu v praznoto pekla — komaj po tri duše na dan so pritrkale na naša vrata! A kako je danes? Naša peklenska žrela pogoltnejo toliko duš na dan, pa kaj na dan, na uro, vsako minuto, sekundo, in v tolikšni meri, da moramo paziti, da se požiralniki ne zamaše! Odkod ta izprememba, vas vprašam? Odgovorite, zvesti moji hlapci: Komu gre zahvala, komu slava?

SATAN in ZLODEJ (*hitro*): Luciferju, našemu kralju. Slava Luciferju!

VRAGI: Slava, slava, slava!

LUCIFER: Dobro! A komu še?

SATAN in ZLODEJ (*kažeta vragom nase, a tako, da ju Lucifer ne vidi.*)

PEKLENŠČEK: Ministroma Satanu in Zlodeju!

VRAGI: Slava, slava!

LUCIFER (*poškili na ministra*): No, to se mora šele izkazati! Ne, komu gre še večja hvala!

PEKLENŠČEK (*se skrije za oder, da je viden v ospredje, a skrit pred Luciferjem, kaže vragom nase.*)

1. VRAG (*pokaže z bičem na Peklenščeka*): Peklenščku!

VRAGI: Slava!

LUCIFER (*jezno*): Tepci! Pohodim vas kakor črve! Komu gre še zahvala, vprašam zadnjikrat!

SATAN in ZLODEJ: Grehu!

LUCIFER: Da, grehu! A kdo je pokazal greh ljudem, nemarna ministra?

— No, kdo? (*Vpije*): Mefisto, Mefisto!

VRAGI: Mefisto! Slava Mefistu, zahvala Mefistu!

ZLODEJ (*godrnjaje*): To še ni gotovo!

SATAN (*istotako*): To še ni dokazano? Naj pride pred moje obličje, takoj!

Da bo dokazal ter da bo gotovo! Kje tiči! Leto in dan sta že minila!

Kje je? Privedite ga!

NEKAJ VRAGOV (*odhiti v ozadje.*)

SATAN: Ni ga! Bil bi že tu, če bi njemu šla zahvala!

ZLODEJ: Če bi bilo vse le njegovo delo, bi se že zdavnaj bahal pred nami!

MEFISTO (*zunaj*): Sem že tu, sem že tu! (*Vstopi in se prikloni*): Evo me!

Čujem, da me slavna ministrčka pogrešata! (*Se jima prikloni*): Pozdravljena, predraga moja! (*Se prikloni Luciferju*): Sluga ponižen!

LUCIFER (*prijazno*): Sedi k mojim nogam!! (*Sede.*)

MEFISTO (*se unovič prikloni*): Če misliš, da sem to zaslužil — zahvaljen!
(*Gre po stopnjišču navzgor in sede na zadnjo stopnico k Luciferjevim nogam.*)

LUCIFER: Smeš si izprositi milost!

MEFISTO: Hm! Hvala, zadostuje mi, da se senčim ob tvojih nogah. A veš kaj, da mi ne bo treba vedno gledati navzgor k ministroma, napravimo tako, da sedeta onadva k mojim nogam. Če ju ne gledam neprestano, sem nesrečen!

LUCIFER (*ministroma*): Sedita!

MEFISTO: (*sedita nevoljno dve stopnici nižje kot Mefisto.*)

MEFISTO: Le bliže k nogam, le bliže, da si ogrejem nogi ob vaših predragih telesih. Tako, da, tako!
(*Dalje.*)

Ivan Zorec:

Pišček.

a dvorišču trdnega kmeta je živel koklja. Imela je prav dosti piščet, glasnih, sitnih in nikoli sitih. Zanje je po ves dan brskala in iskala živeža v gnoju, smeteh in pesku.

O, to so bile težave, da nikoli tega. Sebi ni privoščila skoraj nobenega črva, nobenega zrna, le tiste cikajoče rumene in bele kepice je vabila in jim mašila lačne kljunčke. Z enim očesom je iskala in vabila, z drugim je rotila in pazila na vse strani in nakvišku, ali ji piščkov ne zalezuje izza plota zvita lesica, ali ne prežnanje izpod visokega neba bistrovidi kragulj.

Bilo jo je zgolj skrb, strah in ljubezen do cikajočih drobljančkov.

O, zaradi njih ni imela ne ene mirne ure ne.

Nobeno pišče pa ni bilo bolj glasno, sitno in nenasitno, ko neko prav majhno, podagrasto in pohabljenno nebogljence piščansko, — imelo je eno samo oko, eno samo kreljut, kljun in glas pa menda ko vsi drugi vkup.

In to revše je koklja imela najrajša.

Pišček je kljub svojim pohabam mislil, da ga ni lepšega na vsem dvorišču; bil je ponosnejši ko sam oče petelin, tisti veliki, lepi, zdravi junak z nabrušenimi ostrogami, z veliko rdečo rožo na glavi in s spreminjasto se svetlikajočim perjem; če je prišel do kakšne vode, se je ničemrno v njej ogledaval in se sam sebi zdel lep, prelep.

«O ti —, pa sem res čeden!» se je naglas čudil.

Ker mu nihče ni pritrjeval, je bil hud, strašno hud na vse. Zadiral se je na svoje brate in s kokoši zmerjal vesele jarčke, ki so se še zmerom najraje menile le o svojih jarjih radostih in posebnostih.

Kar se ti je rekoč razščeperil še pred svojo materjo, ki je drugače že ni več rad poslušal.

«Ti, mati,» je govoril prav priskutno, «tu mi ni več bitka ne žitka.»

«Kaj ti ni —?» ga je koklja oponašala, da bi ga odvadila spakovanja.

«Živeti mi ni več tu, prezoprno mi je že to le dvorišče. Po svetu pojdem, da kaj vidim in skusim.»

«Glej ga no —! Kaj ti je vendar, otrok moj?» se je koklja ustrašila. «Odkod so ti take neumnosti?»

«Vem, kaj delam!» se je pišček šopiril. «Ne misli, da sem še zmerom neumno pišče.»

«Ne cveli mi starosti!» je otožno kokala, a v glasu ji je bilo več žalosti in strahu nego graje. «Še nihče našega rodu ni kaj takega storil, s potepinstvom nam ne delaj sramote ti, ne zapuščaj kraja, kjer si se rodil. In kaj te žene od tod? Ali ti kaj manjka? Mar nimaš vsega zadosti, jesti in piti? Kje ti je še tako lep kurnik s pripravnimi gredami? Kaj misliš, da je drugod

še vse bolje? Kako bi živel brez bratov, ki te imajo vsi radi, — kako brez naših zvestih psov, ki te varujejo pred hudimi lesicami?»

Pa pišček se je šopiril, brusil svoje edino kreljutce in jaskal:

«Mati, to je vse res za tiste, ki se nikamor ne upajo.»

«Ampak, pišček moj, ne zameri, kaj ne čutiš, da si sirotek pohabljen? Kam boš z eno kreljutjo, z enim očesom in še podagrast? Kdor si išče sreče po svetu, mora imeti oči ko lesica, noge ko jelen in kreljuti ko orel.»

«Seveda, seveda!» se je posmehoval. «Če koklja izvali račke, se zmerom plaši, kadar se spustijo v vodo. Zdaj se bojiš pa zame.»

«Molči, molči, štramlè štramlasto!»

«O, jaz», je kar dalje cikal, «jaz bom gledal z bistrostjo svojega uma, hodil z močjo svoje volje in letal s popolnostjo svoje spretnosti.»

Ko je koklja videla, da je vsaka pametna beseda res zaman, je začela sinu upornemu in nepokornemu dajati za pot modrih naukov.

«Naj te vodi in varuje sveti Jakob, zaščitnik popotnikov!»

Tako je rekla, dvignila nogo in še dolgo otožno kókala.

Pišček je komaj še pogledal skrbno mater, brž odšvedral z šibko kreljutko in hripavo zakikirikal:

«Kikiriki!»

In je šel v neznani svet.

Bila ga je sama prevzetnost, sama domišljavost. Ošabno je škilil okoli sebe in se jezil, ker ni bilo nikogar, ki bi ga občudoval in zavidal; samo veter je pihljaj in mu šopiril perje v repku in kreljutki.

Pa ti je prišel do struge izsušenega potoka, le po sredi je še curela majhna sled vode, pa še to je zajezilo nekaj posušenega listjica.

«Priatelj pišček, glej, kako sem slaba,» je vodica tožila. «Še to le zanikarno listjice mi lahko zastavlja drobno pot. — Bodi tako dober, kavсни mi ga spoti!»

«Kaj neki misliš? Ali sem mar cestar, da bi ti popravljaj pot?» je rekel in zaničljivo prestopicnil vodico.

«No, le počakaj —!» mu je zapretila.

O, pišček je šel kar dalje in se sam sebi zdel imeniten.

«Nekaj me že mora biti, če me je celo voda, ki se je vse boji, prosila pomoči,» je premišljal. «Ampak naj si le sama pomaga, če je res za kaj.» Stegnil je kreljut in našopiril rep, a vetra ni bilo, da bi mu pahljal perje.

«Pišček —,» je vetrč komaj še pojema, «pomagaj mi! Vidiš, kako me je vročina oslabila? In kakov junak sem bil! Hraste sem podiral, morje razburjal in bičal —! Ampak tile pasji dnevi so me spravili čisto na nič. Saj ne rečem, morda sem tudi sam kriv. Veš, božal sem rože, ki tako lepo dišijo, igral se z njimi in zadremal. Ko bi me zdaj ti vsaj za spoznanje skljunom in kreljutjo hotel privzdigniti s tal, pa bi precej prišel spet do prave sape in bi zavihral tja le gor do tistega le belega oblčka.»

«A tako je s teboj?» mu je pišček privoščil. «Včasih si bil bolj prešern in vihrn. Ali še pomniš, kako si silil vame, ko nisem še bil trden v hoji kako si me smešil z razmršavanjem mojega puha in perjica?»

«O, igral sem se, hladil sem te,» se je veter izgovarjal. «Zdaj mi pomagaj ti do belega oblčka, ki me čaka, da bi se na morje z menoj peljal po dež.»

«Kikiriki!» se je pišček nasmehnil in šel dalje.

«O, le stoj —!» je veter preteče vzdihnil.

Sredi širokega polja se je stežkoma sukljal nakvišku slaboten dim, pod njim je umiral majhen ogenj.

O, da si le prišel, dragi pišček,» se je ogenj oddehnil. «Glej, zdaj zdaj me bo konec, če mi brž ne priložiš nekaj bilk suhe trave.»

«I, kaj pa! Samo zato sem na svetu, da bi tebe stregel!»

«Joj, brž priloži, pa te ne bom pozabil!»

«Kikiriki —! Kdo se te boji —!» se je pišček nasmehnil in preskočil umirajoči ogenj.

«No, še pomni me boš —!» je ogenj od jeze zažarel.

Pišček se zanj ni več menil. Šel je svojo pot in bil vesel samega sebe. Hodi, kamor ga je volja, vse se puli za njegovo pomoč, a sam nikogar ne potrebuje in se nič ne boji.

Prevzetnemu piščku res ni bilo nobene sile, lesice ni bilo nadenj, tudi kragulja ne. Morda zato ne, ker imajo hudobneži in neumneži včasih prav posebno srečo, vsaj zdi se tako.

Kar ti ga je srečal popotnik.

«O, sam Bog te je dal!» se je človek razveselil in brž ujel samotnega piščka.

Potepin piščanski je nejevoljno cikal in mu silil iz trdih rok, a ko je začutil na nogi vezi, je od strahu onemel.

Mož ga je položil k malhi na tla, prinesel z bližnjega studenca piskrc vode in iz grmovja suhega dračja, naglo zakuril in pristavil vodo.

Ko je voda zavrela, se je nasmehnil piščku:

«No, pišček, zdaj te bomo pa malo poparili in oskubili.»

«Milost! O, milost, preluba voda!» je pišček trepetal. «Saj si dobra, krotka in lepa, samo nikar me ne popari, lepo te prosim!»

«O jehata —! Kaj nisi ti tisti pišček? Saj še pomniš, kako si pomagal ti meni?»

Tako je zakipela vrela voda in strašno poparila neusmiljenega prevzetneža, a mož ga je naglo oskubil in pripravil na raženj.

«O veter mogočni, brž brž pogasi ogenj, da me ne bo spekel!» je piščke ihtelo.

«I, kako bi ti pomagal, ko pa sem predolgo božal rože, se igral z njimi in zadremal, ti pa me nisi hotel dvigniti?»

In veter je popihal, da se je ogenj lepo razgorel.

«Ogenj predobri, prizanesi, ne speci me!» je pišček milo prosil. «Vir si vse svetlobe, brat zlatemu solncu in bratranec dragocenemu dijamantu. — usmili se me, saj vidiš, kako sem nesrečen.»

«Usmiljenja prosiš, ko sam nisi imel nobenega? je ogenj začvrčal v hudi žerjavici, pa žarel v piščka, ga precvrl in prepeknel do prazne njegove glave in izpridenega srca.

□ □ □ □

Janko Samec:

Solnce.

Božje solnce, mlado solnce
izza gor je skóčilo;
pa kot žoga, zlata žoga
se čez svet potóčilo.

Brž razpnimo krilca bela,
da ga vanje ujamemo!
Naša mama bo vesela,
ko domov ga vzamemo.

Z njega zdaj, ko ni noči še,
traček zlat odtržemo...

Trak bo svetil sredi hiše,
solnce v noč spet vržemo!

□ □ □ □

M. Bambič: V NEVARNOSTI.

Od kod je kavčuk?

udi rastline imajo svoje sovražnike. Včasih jim prav nevarni. Znano je, kako izpije trtna uš brano trti že na koreninah. Če je žuželk mnogo, so pred njimi tudi velika drevesa v nevarnosti, posebno v gorkih krajih.

Vendar imajo rastline prav pogosto varstvo pred takimi sovražniki: trnje, debel lub, da, celo mravlje varhinje. Nekatera drevesa se branijo s posebnim strupenim sokom. Kakor hitro prebode žuželka lubad, priteče izpod njega strupen sok. Če ga žuželka zavžije, jo usmrti. Če je ne usmrti, jo pa priklene k deblu ali veji, ker je lepljiv. Tako ostane žuželka ujetnica in pogine brez hrane.

Sok, ki priteče iz rane rastline, se počasi strdi. Če bi se rastlina zibala, bi se ta strjeni sok prav lahko odkrnil in bi nato odpadel. Rana bi pa ostala odprta in vanjo bi se naselile druge žuželke, glive, plesen in bi počasi usmrtila rastlino. Pa glej modrost stvarstva! Kar priteče iz rastline, se strdi, ali ostane vendar prožno in ne odpade.

Izmed rastlin, ki jih imamo pri nas in ki imajo mnogo takega soka, bi lahko imenovali figovo drevo. Njemu sorodna drevesa v gorkih deželah izločujejo mnogo takega soka. To so vedeli že Indijanci, pri katerih je našel Kolumb kroglice iz strjenega soka, ki je dobilo ime kavčuk ali gumi. Iz kavčuga so znali Mehikanci že pred štiristo leti izdelovati nepremočljiva ogrinjala.

Kakih sto let je kavčuk znan tudi pri nas. Najprej so v Evropi izdelovali iz njega plašče, kmalu pa so spoznali, da tudi plinov ne propušča (kakor večina tekočin). Ima pa gumi hudo napako: mehča se na toplem in strdi na mrazu. To napako je skušal odpraviti Amerikanec Goodyear (izgovori: Gudjir). Primešal je kavčuku raztopljenega žvepla. Deset let je delal poskuse, dokler se mu niso l. 1844. posrečili.

Goodyear je imenoval svoj izum «vulkanizacijo» kavčuka. Ta izum je dobil velik pomen, saj se danes ne rabi drugačen kavčuk kot vulkaniziran. Poleg gumastih koles se izdeluje tisoč in tisoč reči iz vulkaniziranega gumija. Naj omenim med drugim le plošče za gramofon.

Podjetja, ki morajo imeti dosti kavčuka, kupujejo v toplih deželah kar cela zemljišča in jih zasajajo z drevjem, ki ima v sebi gumijev sok. V ta drevesa zarezujejo delavci in delavke globoke zareze, in v nekaterih urah se nabere sok ob vznožju debel v posebne posode. (Temu soku so rekli Indijanci «kauču».) Nabrana snov se potem znaša skupaj in stiska v posebnih stiskalnicah, da se hitro strdi. Strjena se potem reže v večje ali manjše kose in oddaja v tvornice in delavnice.

Omeniti je še, da uspevajo le v gorkih krajih drevesa, podobna našim figovim, ki dajajo ta prekoristni sok.

Tone Seliškar:

V mlinu.

Klip, klop,
mladi mlinar žito melje;
klip, klop,
sinček mali zrna šteje;
klip, klop,
kdo pač zrna kdaj preštel je?
Klip, klop,
mlinar gleda ženo, sinka,
klip, klop:

„Dvigni ga v naročje, Minka!“
Klip, klop,
dete bi poljubil mlinar,
klip, klop,
mlin ropoče: „Škode vinar.“
Klip, klop,
mlinar, mlinar že ne čuje,
klip, klop,
dete svoje poljubljuje.

Klip, klop,
laski zlati so kot žito,
klip, klop,
gosti bolj kot belo silo,
klip, klop,
očka sta kot ajda črna,
klip, klop,
zobki so blesteča zrna.

□□□□□

PRI POMENKU.

□□□□□

France Bevk :

Polž.

olž je bil najskrivnostnejša žival za nas.

Poznali smo le tistega polža, ki je nosil rogé, oči pa na dolgih pecljih, kot nosijo svetilke pri procesiji; tistega, ki je imel hišico na hrbtu. Slugarja, dolgega črnega polža, ki ni imel niti hišice niti rožičkov, nismo imeli za polža. Tudi malih polžkov, ki imajo hišico majhno kot gumbek pri srajčki, nismo marali.

Kadar je ko izmed nas zagledal polža, je plosknil z rokama in zaklical: «Polž, polž!»

Vsi smo se zgrnili okrog njega, posedli smo, počenili, legli na trebuh in ga gledali kot največje čudo.

«Polž, polž pokaži rogé!»

«Saj jih kaže.»

Polž se ni zmenil. Molčé je šel svojo počasno pot dalje. Gotovo je razmišljal zgodbo — svojega očeta. Ta je nesel zdravila za svojo mater, plezal čez plot že več let, deveto leto h koncu je priplezal na vrh in padel nazaj na tla. «Naglica ni dobra», je dejal in plezal znova devet let in še kateri dan.

Ni nam bilo po volji, če se ni zmenil za nas. Vzeli smo bilko in dobil jih je po rožičku, prvič prav rahlo. Naglo je skril svoje oči, kot bi obrnil nogavico. Ne popolnoma. Počakal je, kaj bo. Bili smo mirni. Čez čas je zopet pogledal oprežno, počakal še malce in šel svojo pot.

Kaj pa potem?

Med nami se je vselej vnel prepir, ali naj ga dražimo, ali v miru pustimo. Dražili smo ga, saj mnogo ni zamudil, počasnež. Zdaj ni več poznal šale. Ko jih je drugič dobil, se je stisnil, da ni bilo nič več rožičkov, niti njega ne, sama hišica je ostala in polž v nji.

«Zdaj pa imaš», smo dejali temu, ki polža ni pustil v miru.

«Saj se bo zopet prikazal.»

«Mirni bodimo.»

Potuhnili smo se v travo, komaj dihalo smo, toda govorili smo vseeno, pritajeno, počasi, naše oči so bile uprte v lupino.

«Kam gre polž?»

«V sej. Krošnje nese.»

«Kaj pa prodaja?»

«Bog ve. Nič ne pokaže.»

«Saj ima hišo, saj nima krošnje.»

«V hiši jo ima.»

«Saj ni prostora.»

«Če je za polža, bo še za krošnjo».

Prepirali smo se, če je v polževi hiši tema, ko ni oken in če polž vidi vseeno, dokler ni kdo izmed nas del prst na usta in pošepnil: pst!

Polž se je zgani. Prikazalo se je telo in se s slino zopet oprijelo zemlje, nato so zrastle rožički, prikazale so se oči... Polž je nadaljeval svojo pot.

Tedaj smo bili neizmerno veseli. Zdaj se ga ni nihče več dotaknil. Le iz usmiljenja smo ga predstavili včasih par metrov dalje, da bi mu olajšali pot in prihranili pol dne. Toda polž je imel trdo nezaupljivo butico; ujezil se je nekaj časa in nato krenil nazaj. Oj zamera, kadar je storil kaj takega! Dejali smo mu, da je — čuk.

Gorjé, če bi bil kdo polža zmastil. Neodpusten greh. Le prazne kajžice smo nabirali za babico, ki jih je dajala kokošim.

Zato pa smo vprašali babico:

«Zakaj nosi polž na rogeh oči?»

«Zakaj nosi hišico na hrbtu?»

Dve vprašanji. «Kaj naj jaz vse vem,» je dejala babica.

«Veste, veste», smo dejali in še obljubili kajžic.

Babica je pričela: «Od tistega časa je mnogo mnogo dni, ko je Marija z Jezuškom bežala, da ga niso vojaki umorili. Ko je bila v daljni deželi, se je storil večer, veter je bil in dež je padal. Niso imeli, kamor bi šli, ljudje so vse hiše zaprli in niso strehe dali. Sveta Družina je ugledala polževo hišico. Polž je pogledal iz nje in videl tri romarje: — «Kdo ste vi?» «Jaz sem Jožef, tu je Marija in Jezus, njen sin; nimamo, kamor bi šli med nevihto in čez noč!» — Polž je dejal: «Da je hišica moja dovolj velika, šel bi iz nje in prostora vam dal.» Tisti hip je polževa hišica zrastle, imela prostora za štiri, da so v nji prenočili. Marija je vprašala polžka: «Kako se ti godi?» — «Slabo, preslabo,» je polž dejal. «Krošnjari, ali mal sem in mehak, počasen pa tudi, preden ga vidim, že me kdo pohodi in kadar se vrnem, je hiša razbita — hudò je, hudò!» — Marija je dejala: «Bolje bo!» — In ko so zjutraj z zahvalo odšli, je bila hišica zopet majhna in polž jo je nesel s seboj, a oči so visele na dolgih rožičkih, da lahko vsakogar vidi in se mu ogne, počasnež, hišice pa nihče ne razbije, ko je od doma. ker jo nosi s seboj.»

Kjer se prodaja pijača, se ne more prodajati kruh.

Za mladino, ki še 20 let nima, je vino škodljiva pokvara. (Slomšek).

Preje se jih tisoč napije smrti, kot eden žeje umrje. (Freidank).

Alkoholizem, to je naš sovražnik. (Jean B. Dumas).

P. L.:

Zakaj ima zajček tako dolge uhlje?

va izgnanca, potrta in plaha, sta romala prva človeka iz raja v pusti, neznani svet. Klavrne in pobite so jima sledile živali. Silno se je zabliskalo in zagrmelo, ko je zadnja žival prestopila prag solnčnega raja in že so se z gromom in truščem zaprla rajska vrata. Tik njih se je pojavil mrk in resen angel, ki je z ognjenim mečem stražil vhod v sveti, vsled nepokorščine izgubljeni raj.

Preplašene vsled gromovitega treska in poka so se razpršile živali v vse štiri vetrove. Kraljevi in silni lev je zbežal v puščave, okorni medved se je skrnil v najtemnejši gozd; za njim so bežali volk, lesica in druge zveri. Ribe so se umaknile v skrivnostne morske globine in drobni ptički so trepetaje poiskali zavetja v košatih drevesnih kronah. In zajček bojazljivček? Ta se je šele prestrašil. V silnih skokih je drvel preko polja in se ob robu gozda zaril v obsežen kup listja, ki je čepel ob vznožju mogočnega hrasta. S tačicami se trdno oklene hrastovih korenin in trepetaje čaka, kdaj pride oni mrki angel z ognjenim mečem in mu upihne to bedno življenje.

Edini pes ni zapustil nesrečnih izgnancev. Verno stopica za prvima človekoma. Prijazno miga z repkom in se radovedno ozira na vse strani. Ko dospejo do roba gozda, kjer se je skrival plahi zajček, vidi pes, da se listje giblje. Radovedno pobrska po listju in njegovo bistro oko koj zapazi konce zajčkovih uhljev, ki so se nemirno premikali v listju. Krepko jih zagradi in vleče in vleče na vse pretege, ker hoče na vsak način vedeti, kaj se skriva v listju. A zajček, ki misli, da ga vleče oni mrki angel iz varnega zavetja, se še trdneje oklene korenin in v strahu in trepetu čaka, kaj bo. Naposled mu opešajo moči in radovednež pes privleče iz listja od strahu napol mrtvega zajčka na beli dan. Pa kakšnega! Tako mu je nategnil nežna in kratka uhlja, da mu visita vsa krvava in nategnjena klavarno preko glave.

Od tedaj nosi zajček bojazljivček dolge uhlje in ni malo ponosen na ta svoj okrasek, ki si ga je pridobil sicer neprostoovoljno, a s krvjo in trpljenjem.

Fran Žgur:

Ure.

V majhni igrački

majhni kovački —

Tika, tik, tikajo,

čas nam odmikajo.

V veliki igrači,

veliki kovači

na čas, nakovalo

vihtijo nihalo —

Kam bo neki palo?

Na temno bo roko,

na večnost globoko...

GULIVER IN LILIPUČANSKA VOJSKA.

Nekaj let za „Robinsonom“ je izšla na Angleškem (l. 1726) druga, istotako nenavadna knjiga: „Potovanje v razne neznane dele sveta“. Pisatelj si je nadel ime: Lemuel Guliver. V resnici se je imenoval Jonatan Swift in je bil duhovnik v Dublinu. Zemlja „Liliput“ mu je pa bila Angleška sama in je v knjigi bičal in smešil domače razmere.

Guliver v glavnem mestu.

Končno so Guliverju vendar dali prostost, toda pogojno, ter so mu dovolili, da si ogleda glavno mesto. Ljudstvu lilipuškem so to naznanili s posebnim razglasom. Mesto je bilo res veliko in obzidano okrog in okrog z zidom, visokim dva čevlja in pol ter širokim najmanj enajst palcev. Obzidje je imelo močne stolpe, po deset čevljev vsaksebi.

«Vstopil sem čez velika vzhodna vrata,» pripoveduje Guliver, «in sicer zelo previdno, ter sem šel po dveh glavnih ulicah. Da ne bi pokvaril streh in žlebov z gubami obleke, sem oblekel kratek telovnik in sem se upogibal pošev. Okna streh in gornjih delov hiš so bila tako nabita gledalcev, da nisem nikdar na svojih potovanjih videl bolj obljudenih krajev. Dve glavni cesti sta

široki pet čevljev. Ulice in kotički, kamor pa nisem mogel stopiti, so merili po 12 do 18 palcev. Mesto ima pol milijona prebivalcev. Sredi mesta je vladarjeva palača, obzidana okrog in okrog.»

«Kralj je zelo želel, da bi si ogledal s'jaj njegove palače. Pa mi ni bilo mogoče stopiti čez ozidje, visoko kakih pet čevljev, da ga ne bi poškodoval.»

«Porabil sem tri dneve, da sem s svojim nožem porezal nekaj največjih dreves v kraljevem vrtu, oddaljenem nekaj sto metrov od mesta. Iz teh dreves sem naredil dva stola, visoka po pol metra in tako močna, da sta držala mojo težo.»

«Ko je bilo ljudstvo drugič obveščeno, sem spet šel po mestu do palače ter sem nesel s seboj svoja stolčka. Stopil sem na prvega in položil družega čez streho na sredo dvora ter prišel po njem pre-

vidno v notranjost. Toda ko sem stal, je bilo vse globoko pod menoj. Zato sem moral leči na tla. Tako sem lahko gledal skozi okna kraljeve palače. Videl sem kraljico in njene strežnice. Njeno Velikanstvo Kraljica se mi je prijazno nasmehljala iz okna in mi je ponudila roko, da jo poljubim.»

Kmalu potem je Guliver zapazil, da sta v lilipučanski državi dve stranki, ki sta se ločevali po visokih in nizkih petah. Povrh pa so grozili z bližnjega otoka Blefusku, da bodo udri v Liliput. To ni bila šala, zakaj Blefusk je druga velika država — velesila — na svetu. Do prepira je pa tako le prišlo:

Ded sedanjega kralja lilipučanskega je hotel nekda (ko je bil še otrok) snesti jajce. Odprl pa ga je na debelem koncu in si je pri tem obrezal prst. Takratni kralj je radi nesreče izdal takoj strog ukaz, da se morajo jajca odpirati na ozkem koncu. Da bi tega ne bil napravil! Lilipučani so se hoteli držati starih navad ter so se raje začeli puntati, kakor da bi odpirali jajca na tanjšem koncu. Pri tem jih je hujškal vladar velesile Blefusku, kjer so dobivali zavetje vsi Lilipučani, ki so zagovarjali prebivanje jajca na debelem kraju.

Guliver je takoj izjavil, da bo branil lilipučanskega kralja pred sovražniki. Zato je pobral Blefusčanom vse njih ladje. Lilipučanski kralj pa je bil zelo maščevalen in mu ni zadoščala ta mornarica. Hotel se je polastiti vse sovražne države in pokončiti vsi tiste, ki so zagovarjali debelejšo skrajnost. Proti temu pa je Guliver ugovarjal. Lilipučanski kralj se ni več zanesel nanj. Guliver je padel v nemilost, a je še o pravem času zvedel, da so ga obdolžili veleizdajstva. Rešil se je s tem, da je ušel k Blefuskom, ki so ga prijazno sprejeli.

Guliver pri velikanih.

Čez nekaj časa se je Guliver spet vozil po morju. Ko jim poide voda, pripeljejo h kraju in kapitan pošlje nekatere iskat vodo na suho. Blodli so okrog, a niso ničesar našli. Zato so se vrnili na breg. Toda jo! Ladja beži na vso moč po morju, zanjo pa brodi velikan, da bi jo zgrabil.

Guliver ni nič čakal, ampak je kar zbežal nazaj, odkoder je bil prišel.

Kmalu je videl, da je v tej deželi vse silno veliko. Trava je rastle dvajset čevljev visoko.

«Se bom pa lahko skrill!» si je mislil Guliver in zavil v gost ječmen. Dolgo je hodil po njem, dokler ni naposled prišel do ograje.

«Kar skozi zlezemo!» si je dejal.

A gorje! Po oni strani je korakal prav tak velikan, kakor ga je že videl pri morju. Visok je bil kakor zvonik in korake je delal po deset metrov.

Guliver naglo v ječmen, pa ni nič več pomagalo. Velikan je zakričal, krik je bil kakor grom. Hitro je prišlo sedem enakih, le da so imeli kose, velike za pet naših.

Najbrže ni nihče zapazil Guliverja, zakaj velikani so se napravili, da bi začeli kositi, in eden njih je stopil prav zraven Guliverja. Le malo je manjkalo, da ni stopil nanj in ga pomečkal s svojo veliko nogo. Takrat je Guliver od strahu zakričal, velikan pa je gledal okrog, kaj se oglašja. Naposled je velikan zagledal Guliverja. Prijel ga je prevdno s palcem in kazalcem in vzdignil s tal. Morete si misliti, kako je bilo Guliverju neprijetno v velikanovi roki. Držal ga je kakih dvajset metrov od tal. Če bi se kaj branil in gibal, bi zdrknil izmed prstov v strašno globočino. Vse, kar si je Guliver upal napraviti, je bilo, da je dvignil oči proti nebu in sklenil roki, kakor da prosi. Menda se je velikanu zasmilil. Položil ga je v žep in nesel pokazat gospodarju. Ta ga je vzel in dal hčeri za igračo, pozneje ga je kazal radovednim velikanom za denar, dokler ga ni prodal kralju. Na kraljevem dvoru so mu naredili posebno škatljo, da so ga spravljali vanjo.

Ko pa je bil nekega dne spet v škatlji, je priletela velika ptica in odnesla škatljo in Guliverja v kljunu proti morju. Tam ji je vse skupaj padlo v vodo. K sreči je to videl neki kapitan in rešil Guliverja v svojo ladjo.

Ko so se pa spet pripeljali na Angleško, se je Guliverju, ki je bil že vaje velikanom, zdelo vse majhno in neznatno: hiše, drevesa, ljudje, živali in drugo. Tako je začel počasi misliti, da se nahaja spet med pritlikavci v Liliputu.

KOTIČKARJEM

Boj med gozdnimi in domačimi živalimi.

Nekega dne je srečal pes svojega prijatelja mačka, ki je bil na lovu poljskih miši. Reče mu: «Hej, ljubi muček, idi z mano, grem v boj proti gozdnim tovarišem, divjemu prašiču, volku in medvedu. Oni dan so mi napovedali boj tu gori med temi hrastil!»

Maček je bil takoj pripravljen iti.

Med potjo sta srečala petelina, ki je pasal svojo družino blizu samotne hišice.

«O, zdravo, petelinček!» ga odgovorila prišleca. «Idi z nama, da dobimo zmago v borbi s tremi krvoločnimi gozdnimi junaki!» «Kikiriki, idimo!»

Napotijo se v strmi breg, ko so se prikazali na vrhu med drevjem trije sovražni nasprotniki. Ugledali so eden drugega. Ker je solnce močno pripekalo, se je svetilo petelinovo perje kakor svetle nabrušene ostrine. Ubogi psiček je dobil prejšnji dan brco pod nogo in je šepal, zato je bilo videti z griča dol, kakor bi kamenje pobiral. In maček, ta je šel ponosno po strmini navzgor, s povzdignjenim repom, tako da se je zdelo, kakor bi nesel kakšen kol na vojsko.

Ko gozdni vojščaki to zagledajo, se prestrašijo ter rečejo: Eden kamenje pobira že vso pot, ubogi mi; drugi nese same sablje, a tretji pa strašanski kol, pomagajmo si! Urno skoči volk na hrast, medved se skrije za grmovje, prašič pa se zarije v kup listja.

Ko pridejo ti do vrhunca, ne vidijo nobene več. Kar zagleda maček nekaj v listju. Misleč, da je miš, skoči urno in zagradi za uho. Prašič plane pokoncu, maček skoči na drevo, volk pade od strahu, ker se je bal mačka, na tla ter si zlomi nogo. Pes pa skoči v grm. Kar se zakadi iz grma medved, pes za njim. Medved, preveč okoren, pade v jarek ter se ubije, le prašič je še precej srečno ušel v bližnji gozd.

Nato so se vrnili zmagovalci prav ponosno proti domu.

Kalan K., Idrija

Pravljica o štirih godcih.

Štirje godci so godili od vasi do vasi po gostilnah in se tako preživljali. Nekega ve-

čera so prišli do podrtega gradu. Mesec je obseval razpadle zidove in skozi okna so visele veje različnih dreves. Tedaj je rekel eden izmed godcev: «Tovariši, napravimo podoknico nekdanjim slavnim prebivalcem gradu». Ostali godci so bili zadovoljni s tem predlogom in vsi skupaj so zaigrali veselo poskočnico. Ko so pa doigrali, je stopil iz razvalin majhen, star možiček, se jim je zahvalil za podoknico in dal vsakemu orehovo vejico, rekoč: «Nesite te vejice vašim otrokom!»

Godci so vzeli vejice, toda med potjo so jih pometali v stran, zabavljajoč: «Kaj drugega naj bi nam bil raje dal starec! Čemu bodo otrokom te vejice, saj jih imajo doma dovolj». Samo eden je vtaknil vejico v žep in jo doma dal otrokom. Drugo jutro so pa pritekli otroci k očetu in vsi iznenadeni so rekli: «Oče, zakaj si nam pa prinesel tako trde orehe, da jih še raztolči ne moremo, pa tako lepo rumeni so vsi? Takih orehov še nismo videli!» Godec je gledal začuden orehovo vejico, na kateri je viselo vse polno zlatih orehov. Hitel je k tovarišem ter jim pripovedoval ta čuden dogodek. Ko so to slišali ostali godci, so šli iskat svoje vejice, katere so pometali v stran. Iskali so ves dan po travi, vendar so se morali vrniti slednjič prazni in zlovoljni domov.

Kralj Teodora, Slivno pri Nabrežini.

Bridka šala.

Nekoč je prišel pivec, ki je bil zapil vse svoje imetje, pred gostilno in ondi meril z metrom gostilniška vrata ter govoril sam s sabo: «Ne gre, pa ne gre!» Mimoidočim, ki so ga vprašali, kaj počenja, je rekel: «Ta vrata so široka le poldrugi meter, a vendar so šli skozi ta vrata moj travnik, moj vinograd, moji konji in voli in nazadnje še hiša in vrt. — Sedaj pa še sam ne smem skozi; vedno me vržejo nazaj.» — Ker pivcu alkohol zmeša pamet, ne spozna pravočasno, da ga spravi pijančevanje na beraško palico.

REŠITEV UGANK V 8. ŠTEVILKI

I. Demant: k. krt, vrata, okolica, kegljišče, kralj Matjaž, vratarica, kmetilja, vojna, val. ž.

II. Uganke: 1. Današnji dan, 2. Dež, voda, 3. Goba, 4. Lastovka, 5. Kadar stoji med vrati, 6. Cerkvenik, 7. Odmev, 8. Ključ, 9. Kostanj, 10. Dokler pride do srede, 11. Vlák, 12. Z ničemer, 13. Seno.

III. Računski uganki: Kvak je bilo 36.

$$2. 1000 = 999\frac{9}{9} \text{ (mogoči so še drugi načini.)}$$

Barkovlje: Vitez Andrej in Antonija. — Dolina: Slavec Krista, Lovriha Marija. — Ložice: Perfeta Perina. — Nova ki: Flander Janko in Marica. — Opčine: Sonc Oskar. Rojan: Milavec Dušan. — Sv. Jakob: Kariž Vladimira, Sorn Ljubomira, Granduč Slava, Runko Olivij, Potrata Pavla, Besednjak Alojzija, Godina Marta, Bidovec Marija, Tončka in Rudi, Lah Emilija, Obersnel Irma, Prah Valerija, Steinberger Marija, Prah Ladislav, Kovačič Etbin, Turko Roman, Lipovec Josipina, Kravos Nada, Barič Štefi, Piščanc Zora, Pertot Vlasta, Kerševan Olga, Reiter Berta, Savron Ljudmil, Gerbec Ernst, Nedoh Danilo, Deško, Danila in Viktor, Gombač Zora in Ana, Pregarc Vladimir, Pavletič Ana, Hrovalin Alojz, Šuligoj Josip, Skok Viktorija, Jerman Nerina, Jug Ana, Sluga Franc, Renar Vida, Mrak Lidija, Jerman Julij, Blažič R., Lozej Karl, Čermelj Viktorija, Švagelj Ada, Čehovin Franc, Spetlič Maks, Tomažič Stanislav, Furlan Maks, Rydval Miroslav, Reiter Maks, Cerkvenik Franc, Škerjanc Jordan, Pertot Aleksij, Cunja Lino, Štokelj Karl, Ban Josip, Babič Ivan, Pavletič Karmela, Skok Danica, Granduč Zora, Babič Karl. — Vrbovo: Stemberger Franc, Logar Anton. — Vrtojba: IV. razred. — Ledine: Mežak Matevž, Čadež Franc, Mohorič Erika.

:: ZA KRATEK ČAS ::

I. Kelih.

(Zložil Corn Ferdinand, Ledine.)

a	a	a	a	a
a	a	a	b	c
c	c	d	d	d
e	e	e	e	e
e	g	g	l	l
l	l	l	j	k
k	k	k	l	m
m	n	n	n	n
o o o				
r				
r				
r				
r	r	r		
s	s	l	u	v

1. reka na Poljskem
2. žensko krstno ime
3. irda stvar
4. star denar
5. mesto
6. zvér
7. moško krstno ime
8. šolska potrebščina
9. voznikova beseda
10. samoglasnik
11. samoglasnik
12. samoglasnik
13. ljubi pošten človek
14. mlad otrok

Po sredi navzdol čitaš ime in priimek pesnika.

II. Posetnice.

(Anina Bajl, Trnovo pri Kobarižu)

Ir. Madnik

An. Roklar

Maks Onek

Povej poklic teh oseb!

III.

Hiša

Kako razdeliš tri njive med štiri brate, da dobi vsak enako velik kos?

IV. Skrivnostni kvadrat.

(Maslo Pavel, Pasjak.)

P	P	S	H
P			E
L			E
L	O	O	I

Vsako katero črko združiš, da dobiš znani izrek?

(Debeli P pride na začetek.)

IV. Igra s številkami.

$$\begin{aligned}
 1 \times 8 &= 1 \\
 12 \times 8 &= 2 \\
 123 \times 8 &= 3 \\
 1234 \times 8 &= 4 \\
 12345 \times 8 &= 5 \\
 123456 \times 8 &= 6 \\
 1234567 \times 8 &= 7 \\
 12345678 \times 8 &= 8 \\
 123456789 \times 8 &= 9
 \end{aligned}$$

Rešitve je poslati do 10. junija.
Izžrebani rešilec bo primerno nagrajen.